

Toets flora en fauna

Twee locaties Harnaschpolder te Delft

Datum : 22-6-2018
Projectnummer : 18-0165
Opdrachtgever : Gemeente Delft
Veldwerk : K.S. Haan MSc
Opgesteld door : ir. N. Arts-Smits
Kwaliteitscontrole : ir. E.J.F. Claassen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op twee locaties in de Harnaschpolder te Delft zijn verschillende initiatiefnemers bezig met de ontwikkeling van nieuwbouwprojecten. Het betreft de volgende locaties:

- + Kastanjewetering/ Laan van Bentvelsen;
- + Laan van Bentvelsen.

In verband met de bestemmingsplanprocedures is het noodzakelijk een toetsing aan de Wet natuurbescherming uit te voeren. Door middel van de toets flora en fauna wordt in beeld gebracht of de voorgenomen ontwikkelingen strijdigheid opleveren met de Wet natuurbescherming en hoe eventuele strijdigheid met deze wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de soortlijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de Wet natuurbescherming wordt gehandeld.

2 Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Deze toets flora en fauna is gericht op soortbescherming. Vanwege de lokale aard van de voorgenomen werkzaamheden, de ligging in Delft, de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (circa 10 km) en de ligging buiten het NNN is gebiedsbescherming niet van toepassing. Door het ontbreken van houtopstanden in het plangebied is de bescherming hiervan eveneens niet van toepassing. De delen over bescherming van gebieden en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming en het beleid voor het NNN worden daarom buiten beschouwing gelaten.

2.1 Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1 Wnb;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2 Wnb;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3 Wnb.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Zorgplicht

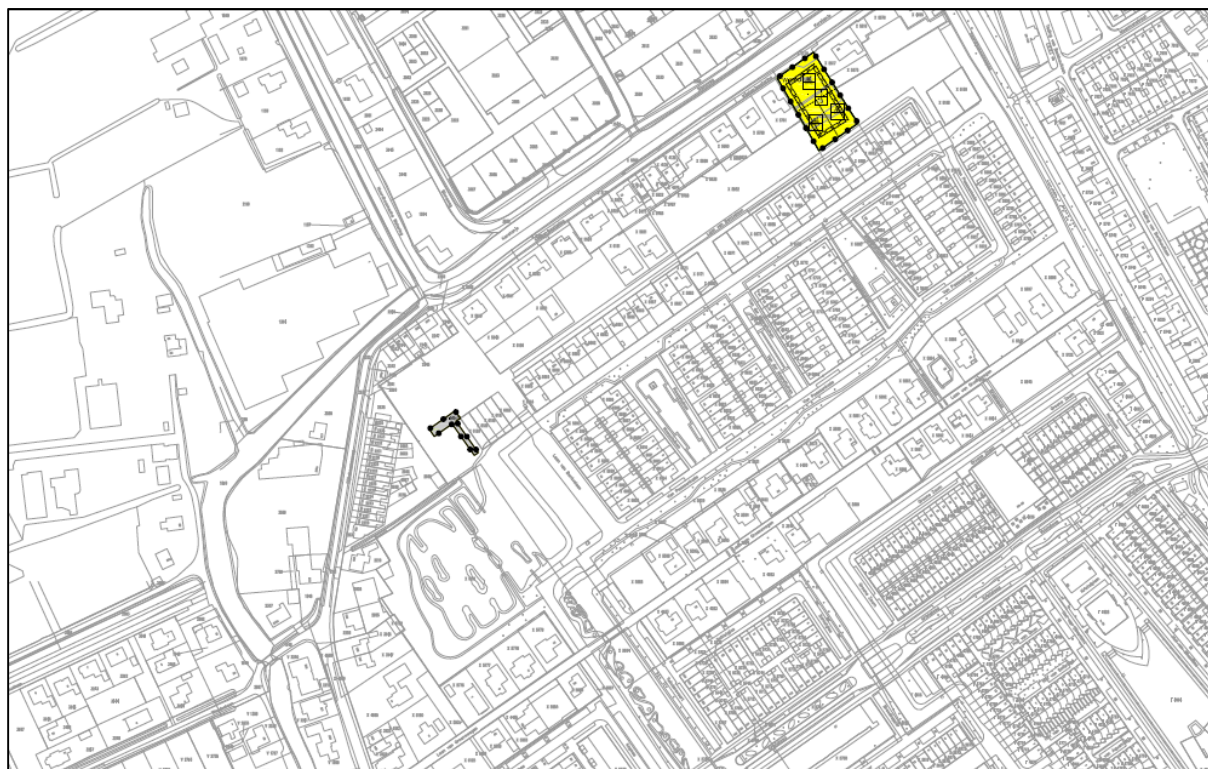
Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

3 Beschrijving plangebied en voorgenomen plannen

Het betreft de volgende locaties:

- + Kastanjewetering/ Laan van Bentvelsen;
- + Laan van Bentvelsen.

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Figuur 2 toont een luchtfoto van de locatie Kastanjewetering/ Laan van Bentvelsen en figuur 3 toont een luchtfoto van de locatie Laan van Bentvelsen. Op pagina 5 en 6 staan enkele foto's van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebieden (grijze en gele vlak) (bron: Gemeente Delft)

Op locatie Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen, zie figuur 2 wordt de bestaande bebouwing gesloopt voor het realiseren van bouwkvavels.

Figuur 2. Globale begrenzing van het plangebied Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen (gele lijn) (bron: Google Maps)

Op locatie Laan van Bentvelsen is een verlenging van de weg voorzien, zie figuur 3.

Figuur 3. Globale begrenzing van het plangebied Laan van Bentvelsen (gele lijn) (bron: Google Maps)

4 Natuurwaarden

In het kader van deze toets flora en fauna heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden. Aan de hand van bekende verspreidingsgegevens uit onder andere verspreidingsatlassen is bepaald welke beschermde soorten in de omgeving van het plangebied voorkomen. Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden. Tijdens het veldbezoek zijn alle op de locatie aanwezige biotopen opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde plant- en diersoorten. Op basis van expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 28 mei 2018 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: 29 °C, matige wind (4 bft), zon, onbewolkt.

4.1 Flora

Locatie Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen bestaat uit bebouwing, verharding, een groentetuin met een perenboom en een grasland.

Locatie Laan van Bentvelsen betreft gedeeltelijk bouwterrein. Het grootste deel van het plangebied is kiezelzandrijweg voor bouwvoertuigen en plek voor containers en schafkaten. De noordwestkant van het plangebied bestaat uit verruigd grasland met braamstruweel.

In de plangebieden zijn geen beschermde planten aangetroffen. Uit het veldbezoek is gebleken dat geschikt habitat ontbreekt voor beschermde flora. Vanwege de kenmerken van de twee locaties kan het voorkomen van beschermde plantensoorten worden uitgesloten.

4.2 Amfibieën en reptielen

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en Telmee.nl blijkt dat in de directe omgeving (0-1 km) van de plangebieden de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en vinpootsalamander (alle §3.3 Wnb). Er komen geen reptielsoorten voor binnen een straal van vijf kilometer van de plangebieden.

In de plangebieden is geen oppervlaktewater aanwezig, hierdoor ontbreekt geschikt voortplantingshabitat voor amfibieën. In de directe omgeving van de twee locaties zijn wel watergangen aanwezig. Deze watergangen vormen geschikt voortplantingshabitat voor minder kritische amfibiesoorten. De plangebieden vormen marginaal geschikt landhabitat voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. De voorgenomen plannen zullen echter geen negatief effect hebben op deze soorten, in de omgeving van de plangebieden blijft voldoende geschikt landhabitat behouden. Voor deze soorten geldt in provincie Zuid-Holland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet noodzakelijk.

Echter, indien tijdens de werkzaamheden in het terrein een amfibie wordt aangetroffen, dient deze te worden verjaagd of verplaatst naar een geschikt gebied buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

4.3 Vogels

Locatie Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen vormt geschikt foerageergebied voor vogels.

Broedgebied is alleen aanwezig in de perenboom.

Volgens gegevens van de NDFF komen binnen één kilometer van het plangebied huismus en gierzwaluw voor. Deze soorten hebben jaarrond beschermde nesten en kunnen gebouwen gebruiken als rust- en verblijfplaats. Deze vogels kunnen bijvoorbeeld nestelen in openingen achter dakpannen, dakgoten of achter kantpannen.

In het plangebied zijn geen huismussen of sporen van huismussen waargenomen. Bij de huizen aan de overzijde van het kanaal zijn wel huismussen gehoord tijdens het veldbezoek. De habitat van huismussen moet voldoen aan meerdere elementen die binnen een straal van enkele meters (dekking bij voedselbronnen) tot enkele honderden meters (nestplek en voedselbronnen) van elkaar moeten liggen. Ontbreekt één van de onderdelen of liggen ze te ver van elkaar verwijderd, dan is de habitat niet geschikt. In (de directe omgeving van) het plangebied ontbreekt het aan vegetatie die kan dienen als dekking of voedselbron. Nesten van huismussen zijn in de regel te vinden in of tegen allerlei menselijke bebouwing: onder dakpannen, in neststenen en in kieren en gaten in muren. Door het ontbreken aan geschikte nestplaatsen en vegetatie is het plangebied ongeschikt bevonden voor huismussen. De gebouwen zijn niet geschikt voor uilen. Voor uilen is geen invliegopening aanwezig. Gierzwaluwen broeden vooral in steden en dorpen waar hij nestelt in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens. Door het ontbreken aan geschikte plekken waar gierzwaluwen in kunnen nestelen is het uitgesloten dat ze voorkomen in het plangebied.

Locatie Laan van Bentvelsen vormt foerageergebied voor verschillende algemene vogelsoorten. In het plangebied is in het bramenstruweel broedhabitat aanwezig voor vogels. In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig.

De perenboom op locatie Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen en in braamstruweel op locatie Laan van Bentvelsen zijn geschikt als broedgebied voor algemene vogelsoorten. Indien vegetatie wordt verwijderd voor het uitvoeren van de plannen kunnen nesten beschadigd of vernietigd worden. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving van het nest strikt beschermd. Het verwijderen van vegetatie waarin een nest aanwezig is dat in gebruik is door een

vogel, is een overtreding van de Wet natuurbescherming. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.4 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied (0-1 km) de volgende soorten voorkomen; boommarter, bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, vos, wezel, woelrat en algemene (spits)muisensoorten (alle §3.3 Wnb). Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) verblijfplaatsen van deze dieren waargenomen binnen de twee locaties.

De locaties zijn niet geschikt als leefgebied voor boommarter. Mogelijk kunnen de plangebieden onderdeel van het grotere leefgebied van bunzing, egel, haas, hermelijn, konijn, vos, wezel en woelrat vormen. De voorgenomen plannen zullen echter geen negatief effect hebben op deze soorten. In de omgeving blijft voldoende, meer geschikt leefgebied voor de betreffende soorten behouden.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) verblijfplaatsen van deze soorten waargenomen in de plangebieden. Het is echter niet uit te sluiten dat algemene (spits)muisensoorten verblijfplaatsen hebben in het braamstruweel op de locatie Laan van Bentvelsen. Met de voorgenomen plannen worden mogelijk verblijfplaatsen van algemene (spits)muisensoorten vernietigd en mogelijk individuen verstoord of gedood. Voor algemene (spits)muisensoorten geldt vanuit de provincie Zuid-Holland een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen. Vanwege het ontbreken van voldoende schuilmogelijkheden en struikvegetatie is het niet aannemelijk dat er verblijfplaatsen van kleine marters binnen de plangebieden aanwezig zijn.

Vleermuizen

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende soorten vleermuizen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis.

Locatie Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen vormt door het ontbreken van hoge vegetatie binnen het plangebied is het ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Vleermuizen zoeken verblijfplaatsen in boomholtes en in kleine holtes in gebouwen. Het ontbreekt in het plangebied aan geschikte bomen. Vleermuizen kunnen in gebouwen zich onder andere bevinden in spouwmuuren, achter gevelbetimmering, daklijsten en vensterluiken, onder dakpannen en in spleten en nissen in muren. De te slopen opstal heeft een enkele bakstenen muur en heeft geen open stootvoegen of dakpannen waar vleermuizen in en onder kunnen verblijven. Het dak van het gebouw bestaat uit asbestgolfplaten en is niet geschikt voor vleermuizen om onder te verblijven. Het is uit te sluiten dat in het gebouw vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

Locatie Laan van Bentvelsen vormt geen belangrijk foerageergebied voor vleermuizen en ook zijn in het plangebied geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig vanwege het ontbreken van holtebomen en geschikte gebouwen.

4.5 Overige soortgroepen

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikte habitats ontbreken voor beschermde soorten planten, vissen, reptielen, vlinders, libellen, weekdieren en kevers. Het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen kan daarom worden uitgesloten.

5 Conclusie

Uit het onderzoek blijkt dat in de twee plangebieden de aanwezigheid van beschermde soorten planten, vlinders, libellen, vissen, reptielen, kevers en weekdieren kan worden uitgesloten. Tevens is de aanwezigheid van jaarrond beschermde vogelnesten en vleermuisverblijfplaatsen uitgesloten. De locaties zijn geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. In tabel 2 op de volgende pagina is opgenomen welke soorten mogelijk in de plangebieden voorkomen.

Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen plannen niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming, mits:

- + de perenboom op locatie Kastanjewetering/Laan van Bentvelsen en het braamstruweel op locatie Laan van Bentvelsen worden verwijderd buiten het broedseizoen van vogels. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Tabel 2. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de plangebieden

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene amfibieënsoorten	§3.3 Wnb	Landhabitat	Nee	-	-
Algemene grondgebonden zoogdiersoorten	§3.3 Wnb	Leefgebied	Nee	-	-
Algemene (spits)muissoorten	§3.3 Wnb	Leefgebied en verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

www.vlindernet.nl

www.waarneming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.libellennet.nl

www.eis-nederland.nl

www.ravon.nl

© NDFF quickscanhulp.nl 25-05-2018 13:41:07